

Sygn. akt VIII C 1984/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: sekr. sąd. Kamila Zientalak

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko Z. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 1984/16

UZASADNIENIE

W dniu 13 kwietnia 2016 roku powód (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu Z. B. powództwo o zapłatę kwoty 798,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanego kwoty z tytułu zawartej w dniu 11 lutego 2010 roku z pierwotnym wierzycielem (...) Bank S.A., umowy bankowej. Umowa ta została wypowiedziana przez pierwotnego wierzyciela z uwagi na rażące naruszenie jej postanowień przez pozwanego w części dotyczącej warunków spłaty. Pierwotny wierzyciel wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny, który po opatrzeniu go klauzulą wykonalności stał się podstawą wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi, które jednak nie doprowadziło do wyegzekwowania należności stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym. W dniu 4 marca 2015 roku na podstawie umowy o przelew wierzytelności, powód przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu umowy bankowej. **(pozew k. 2-5)**

Na rozprawie w dniu 27 października 2016 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. Mając powyższe na uwadze, Sąd wydał wyrok zaoczny. **(skrócony protokół rozprawy k. 64, potwierdzenia odbioru k. 67 i k. 68, wyrok zaoczny k. 64)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 lutego 2010 roku pozwany Z. B. zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę prostej pożyczki gotówkowej nr (...), na mocy której, bank udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 2.322,88 zł. Kwotę pożyczki wraz z odsetkami pozwany zobowiązał się spłacić do dnia 22 lutego 2012 roku w miesięcznych ratach po 118,22 zł każda (przy czym pierwsza rata wyrównawcza nie wyższa niż 132,42 zł), płatnych do 22-go dnia każdego miesiąca.

(dowód: kserokopia umowy pożyczki k. 52-58, kserokopia dyspozycji uruchomienia pożyczki k. 59, okoliczności bezsporne)

W dniu 4 marca 2015 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka (...) w W. zawarła z powodem (...) Wierzytelności Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. umowę o przelew wierzytelności wyszczególnionych w wykazie wierzytelności. Do akt nie załączono wykazu wierzytelności objętych umową przelewu.

W wyciągu z elektronicznego załącznika nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka (...) w W. a (...) Wierzytelności Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z dnia 4 marca 2015 roku wskazano, że zadłużenie pozwanego Z. B. z tytułu umowy prostej pożyczki gotówkowej z dnia 11 lutego 2010 roku wynosi łącznie 776,34 zł. **(dowód: kserokopia umowy przelewu wierzytelności z dnia 4 marca 2015 roku k. 42-49, wyciąg z elektronicznego załącznika nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności k. 14)**

W dniu 10 marca 2015 roku sporządzono i skierowano do pozwanego zawiadomienie o przeniesieniu przez (...) Bank Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. przysługującej mu wierzytelności z tytułu umowy nr (...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą w W.. Następnie w dniu 5 października 2015 roku powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty, jednakże do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(zawiadomienie k. 60, wezwanie do zapłaty k. 61, okoliczności bezsporne).**

W dniu 13 kwietnia 2016 roku powód sporządził wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, w którym wskazano, że na podstawie swych ksiąg rachunkowych, Fundusz oświadcza, że na dzień 14 marca 2016 roku w księgach tych widnieje wierzytelność wobec dłużnika Z. B., z tytułu umowy nr (...). Powód wskazał, że wysokość zobowiązania dłużnika, według stanu na dzień wystawienia niniejszego wyciągu, wynosiła łącznie 828,86 zł. **(dowód: kserokopia wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego k. 12, okoliczności bezsporne)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym pozostaje fakt, że pozwany Z. B. zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę prostej pożyczki gotówkowej nr (...), na mocy której bank udzielił mu prawa do wykorzystania kredytu w wysokości

2.322,88 zł. Jednakże powód nie wykazał, w jakiej wysokości wierzytelność

w stosunku do pozwanego Z. B., wynikająca z zawartej przez niego z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowy prostej pożyczki gotówkowej, przysługiwała zbywcy wierzytelności, a następnie powodowi.

Powód twierdził, że jego roszczenie znajduje swoje źródło w umowie prostej pożyczki gotówkowej z dnia 11 lutego 2010 roku zawartej z pozwanym, a zatem winien udowodnić, na jakich dokładnie warunkach została ona zawarta, aby można było ustalić (i aby Sąd mógł to zweryfikować), czy zaszły okoliczności faktyczne skutkujące ustaleniem, że pozwany nie wywiązał się z tej umowy. Należy zauważyć, że powód nie wykazał kiedy doszło do wypowiedzenia

przedmiotowej umowy, a przede wszystkim kiedy dochodzone pozwem kwoty stały się wymagalne oraz za jaki okres i od jakich kwot zostały naliczone odsetki.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że pozwany powinien zapłacić mu należność w wysokości 798,86 zł z odsetkami, jak w pozwie. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.),

a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Należy także zauważyć, że załączony przez powoda wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 13 kwietnia 2016 roku nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi.

W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004, Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny oceniał część przepisu ustawy o funduszach inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wiarygodność nie została zbyt na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodowa, bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta.

Ponadto dowodu na wysokość zadłużenia pozwanego nie mógłby również stanowić wyciąg z elektronicznego załącznika nr 1 do wykazu wiarygodności odnoszący się do umowy z dnia 4 marca 2015 roku. Jest to tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, ogranicza się do domniemania, że zbywca (pierwotny wierzyciel) i

nabywca złożyli oświadczenie nim objęte. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Natomiast materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi jest nikła. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

Nabycia wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem nie dowodzi również złożone do akt zawiadomienie z dnia 4 marca 2015 roku (k. 45) ani wezwanie do zapłaty z dnia 5 października 2015 roku (k. 60). Dokumenty te są wyłącznie dokumentami prywatnymi, do których aktualne pozostają wcześniejsze rozważania, co do ich mocy dowodowej. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84). Jedynie na marginesie zauważyć należy, że w aktach sprawy brak jest dowodu, nie tylko doręczenia wskazanych dokumentów stronie pozwanej, ale choćby dowodu ich wysłania (nadania).

W tym miejscu zaznaczyć należy, że z przepisu art. 207 § 6 k.p.c. jednoznacznie wynika, że powód zobowiązany jest zgłosić w pozwie dowody

i twierdzenia na poparcie swoich żądań. Przepis ten łączy się ściśle z unormowaniem art. 6 § 2 k.p.c., który wyraża jeden z ciężarów procesowych stron w postaci obowiązku wspierania postępowania. Z powinności wspierania postępowania wynika obowiązek powoływania wszystkich twierdzeń

i dowodów w jak najwcześniejszej fazie postępowania, tj. w czasie w którym to jest możliwe, jeżeli wystąpi taka potrzeba wywołana przez powstałą sytuację procesową (zob. Uzasadnienie do projektu ustawy, Druk Sejmowy nr 4332, Sejm VI Kadencji; SSN J. Górowski, [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Tom I, Komentarz do art. 1-366, red. A. Marciniak, K. Piasecki, Warszawa 2014 r., art. 207 NB 16, s. 887) . Sankcją za niepowołanie przez strony we właściwym czasie dowodów i twierdzeń na poparcie swoich żądań jest ich pominięcie. Przesłanką kluczową z punktu widzenia wykładni przepisu art. 207 § 6 k.p.c.

i uznania czy twierdzenie i dowód jest spóźniony, jest ocena, czy potrzeba ich powołania istniała w chwili, w której było składane pismo procesowe (pозew, odpowiedź na pozew czy sprzeciw, ew. dalsze pismo przygotowawcze), a strona tego zaniechała mimo, że powinna była je złożyć. Z kolei o tym, czy strona powinna była powołać twierdzenia i dowody w pozwie, odpowiedzi na sprzeciw lub w dalszym piśmie przygotowawczym, decyduje to, czy twierdzenie lub dowód pozostaje w logicznym związku z uzasadnieniem jej żądania. Zatem spóźnienie może wystąpić nawet wtedy już na etapie początkowym procesu, gdy strona powinna była twierdzenie i dowód powołać już pozwie lub odpowiedzi na pozew (zob. K. Weitz, P. Grzegorzcyk, [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t 1, cz. 1. Postępowanie rozpoznawcze, red. T. Ereciński, Warszawa 2012, art. 207 NB 23, s. 1004).

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już pozwie, a najpóźniej do zamknięcia rozprawy. Powód powinien był w pozwie nie tylko, jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń

w zakresie żądanej ochrony prawnej. W przedmiotowej sprawie powód, reprezentowany przez pełnomocnika, nie udowodnił zasadności swojego roszczenia w tym sensie, że nie powołał wszystkich niezbędnych dowodów do wykazania swoich roszczeń.

W razie uznania, że dowody i twierdzenia są spóźnione, sąd na podstawie art. 207 § 6 k.p.c. pomija spóźnione dowody z urzędu obligatoryjnie. (zob. K. Weitz, P. Grzegorzcyk, [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t 1, cz. 1. Postępowanie rozpoznawcze, red. T. Ereciński, Warszawa 2012, art. 207 NB 25, s. 1005 – 1006; SSN J. Górowski, [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Tom I, Komentarz do art. 1-366, red. A. Marciniak, K. Piasecki, Warszawa 2014 r., art. 207 NB 19, s. 887).

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało jednak o uwzględnieniu powództwa.

Z przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wynika bowiem, że sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przewidziane w przepisie art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda zastępuje postępowanie dowodowe tylko wówczas, gdy twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości.

W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd wydając w sprawie wyrok zaoczny oddalił powództwo w całości.